

Các tiếp cận xây dựng sandbox quản lý fintech và ngụ ý cho xây dựng sandbox tại Việt Nam

Lương Thái Bảo, NEU

Hà nội – 15/12/2020

Nội dung

- **Tại sao cần quản lý đối với fintech?**
- **Các tiếp cận quản lý khác nhau đối với fintech**
- **Sandbox là lựa chọn tối ưu?**
- **10 câu hỏi thường gặp (FAQs) khi tìm hiểu về sandbox**
- **Mô hình đề xuất đánh giá sandbox đối với fintech**

Thách thức trong quản lý fintech

- Biên giới quốc tế lu mờ
 - Một số người chơi nằm ngoài phạm vi của quy định
 - Quy định không được hài hòa
- Tính phi trung gian gia tăng
 - Các lĩnh vực khác nhau tham gia
 - Gia tăng quy mô nhanh chóng
 - Thiếu thông tin về cấu trúc/vận hành “thị trường” fintech

Rủ ro liên quan đến fintech

- Rủi ro luật/ quy định
- Thiếu phối hợp
- Bảo vệ và năng lực người tiêu dùng
- Giám sát, quản lý rủi ro, và quản trị
- Rủi ro không gian mạng
- Dữ liệu
- Cạnh tranh
- Rủi ro liên quan đến AML/CFT

Rủ ro liên quan đến fintech (2)

- Phụ thuộc vào bên thứ 3
- Rủ ro kinh doanh của cơ sở hạ tầng cốt yếu của thị trường tài chính
- Rủ ro phát tán trên thị trường (contagion)
- Rủ ro khuếch đại trong hệ thống (procyclicality)
- Biến động quá mức (excess volatility)
- Phi trung gian
- Mất cân đối kỳ hạn và thanh khoản
- Bất bình đẳng gia tăng

4 tiếp cận quản lý khác nhau đối với fintech

- Tiếp cận 1: “Ngồi và xem”
- Tiếp cận 2: “Kiểm thử và học tập”
- **Tiếp cận 3: “Tạo điều kiện cho đổi mới sáng tạo”**
 - Trung tâm đổi mới sáng tạo
 - **Sandbox quản lý (Chủ nghĩa thực nghiệm được cấu trúc (Zetsche et al, 2017))**
 - “Cơ quan” thúc đẩy quản lý hoặc regtech labs
- Tiếp cận 4: “Luật quản lý và cải cách” – “Quản lý thông minh”

Tạo điều kiện cho đổi mới sáng tạo

“Một đầu mối tiếp cận hoặc một môi trường khuôn khổ được cấu trúc để thúc đẩy đổi mới sáng tạo và thực nghiệm. Các mô hình trong nhóm này gồm: Trung tâm đổi mới sáng tạo, sandbox để điều chỉnh, ‘Cơ quan’ thúc đẩy điều chỉnh hoặc regtech labs”

Nguồn: WB (2020)

Sandbox quản lý – Định nghĩa

- Một sandbox quản lý là một môi trường kiểm thử được kiểm soát trong phạm vi thời gian cụ thể, được định nghĩa bởi cơ quan quản lý, có thể mang tính giảm bớt và nhượng bộ quản lý với sự thận trọng.

Nguồn: WB (2020)

- Cho phép chủ thể đổi mới sáng tạo kiểm thử ở quy mô nhỏ các sản phẩm, dịch vụ, mô hình kinh doanh mới/sáng tạo và cung cấp các cơ chế tuân theo sự thận trọng và tương quan với mục tiêu quản lý.

4 loại sandbox để điều chỉnh

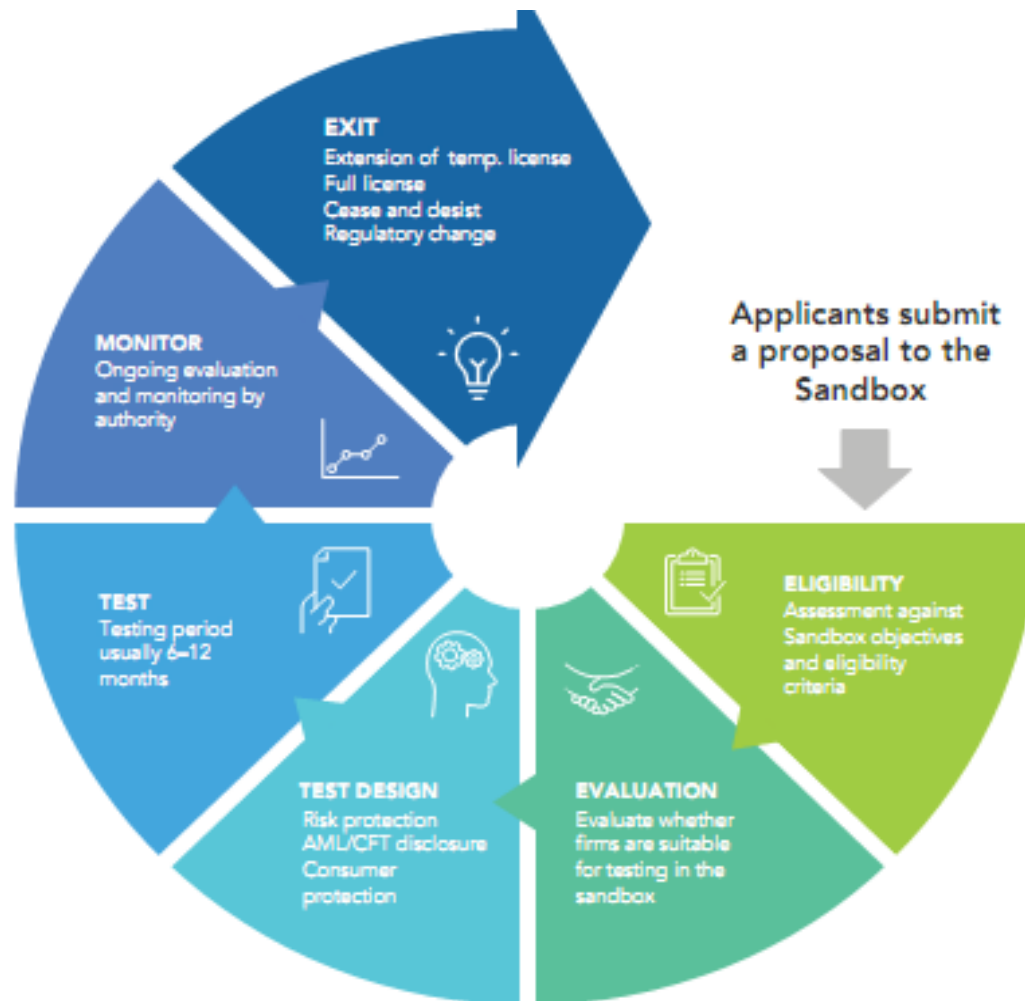
- Không mang tính chất loại trừ khi phải lựa chọn
- 4 loại với các ưu tiên khác nhau:
 - **Tập trung vào chính sách:** đặc biệt loại bỏ các rào cản đối với đổi mới sáng tạo.
 - **Tập trung vào đổi mới sáng tạo:** dưới tác động của cạnh tranh, nó khuyến khích đổi mới sáng tạo và giảm chi phí ra nhập thị trường bị quản lý.
 - **Theo chủ đề:** giúp tăng tốc việc đưa vào ứng dụng chính sách, đổi mới cụ thể hoặc hỗ trợ phát triển một ngành con hoặc một sản phẩm cho một phân khúc cư dân cụ thể.
 - **Xuyên biên giới:** khuyến khích và hỗ trợ dịch chuyển xuyên biên giới và vận hành của công ty trong trong khi khuyến khích hợp tác quản lý giữa các quốc gia.

Mục tiêu của một sandbox – Góc nhìn thực tiễn

“Một sandbox cho phép các ‘chủ thể’ kiểm thử sản phẩm, dịch vụ hay giải pháp của họ trên thị trường dưới một môi trường quy định nới lỏng hơn, nhưng trong một không gian và khoảng thời gian được định nghĩa rõ ràng và được thống nhất với cơ quan quản lý.”

Nguồn: Baker McKenzie (2018)

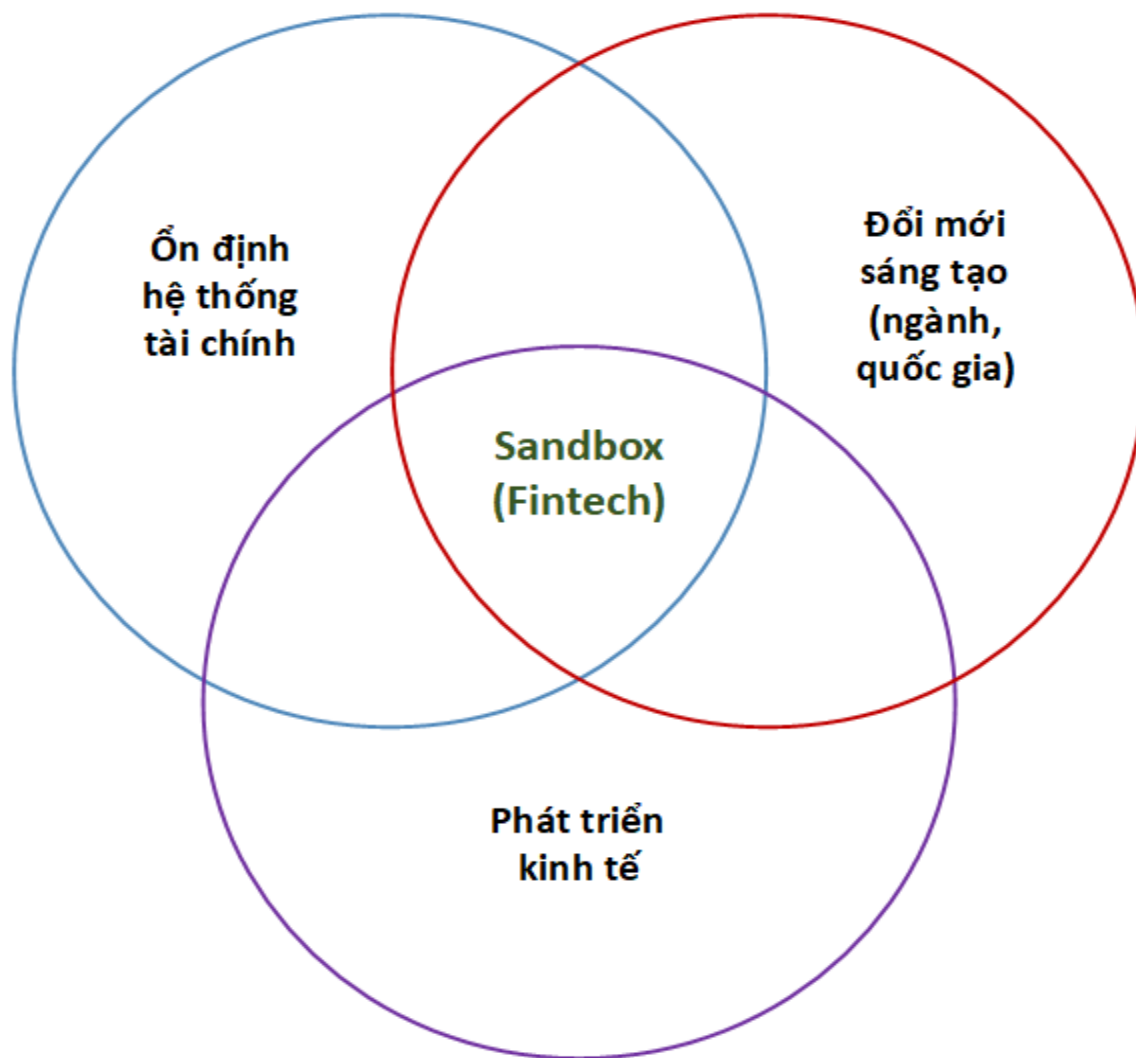
Mô hình vòng đời của một sandbox

Mười câu hỏi thường gặp đối với sandbox về fintech

- Ai có thể xin tham gia vào sandbox?
- Các lợi ích chính của sandbox là gì?
- Có những ví dụ nào cho thấy các định chế tài chính có thể được hưởng lợi từ sandbox?
- Xin tham gia vào sandbox như thế nào?
- Khi nào có thể xin tham gia vào sandbox?
- Tiêu chí để đánh giá sandbox (từ góc độ cơ quan quản lý) là gì?
- Mất bao lâu để cơ quan quản lý duyệt đơn tham gia sandbox?
- Khung thời gian cho hoạt động của sandbox là bao nhiêu?
- Điều gì tiếp theo xảy ra sau sandbox?
- Các vấn đề liên quan khác cần lưu ý là gì?

Mô hình đề xuất để đánh giá sandbox

Xin cảm ơn!